

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

oportet vt redeat prius ad vnionem Ecclesiæ: sed Cypranus omninò negauit, posse hæreticos conficere & administrare sacramenta &c. Qui ergò vult animam suam saluare, caueat sibi ab hæreticis quantum potest.

CAPVT XIX.

ARGVMENTA.

1. *Quare Deus voluit, vt Ecclesia sua haberet scripturam verbi sui.*
2. *Undè certificamur de vero scriptura intellectu.*
3. *An etiam sit aliquid obseruandum in Ecclesia, quòd non sit expressum in scriptura vel Euangelio.*

HOC certum est, quòd primores patres & fideles Dei, Adam, Noë, Abraham, Isaac, Iacob, &c. non habuerunt aliquam scripturam nec librum scriptum. Nam Deus in cordibus illorum inspirauit eorum voluntatem suam absque scriptura aliqua. Sed quando homines incœperunt fieri carnales, & iuerunt populi gentium idola, & quando varię ortę sunt superstitiones & impij cultus ac antiquę hereses, cõsuluit Deus sic Ecclesiæ suę, & reuelauit ei voluntatem suam, ac præcepit vt literis conscriberetur, vt esset fidelibus certa fidei suę forma, essetque scriptura nobis speculum, quo videremus quę agenda nobis vel fugienda essent, & quomodo pugnaremus aduersus impios idololatras & hæreticos. Sic dicit Petrus Epistol. 2. capit. 1. Non voluntate humana allata est aliqua prophetia, id est, scriptura, sed inspiratione Spiritus sancti locuti sunt DEI homines. Sic scripsit Moyses li-

ses librum Geneseos cōtra varios errores & opinio-
nes Gētilium, qui dicebant mundum ab æterno fuis-
se &c. Deindè reliquos suos libros de cultu & serui-
tio diuino, præceptis atq; moribus & ritibus. Postea
prophete scripserunt suos propheticos libros, & alij
suos: Tandem post passionem & ascensionem Chri-
sti quindecim annorū interuallo, vt quidam asserūt,
Euangelistæ & Apostoli nobis conscripserunt Euan-
gelium, Epistolas & alia, quibus docemur quomodò
credamus & viuamus. Vndè ait Apostolus Rom. 15.
Quæcunq; scripta sunt, ad nostrā doctrinam scripta
sunt, vt per patientiam & consolationē scripturarū,
spem habeamus, & 2 Tim. 3. Omnis scriptura diuini-
tus inspirata, utilis est ad docendum, ad arguendum
in iustitia, vt perfectus sit homo Dei, ad omne opus
bonum instructus: patet ergo ratio, quare Deus Ec-
clesiæ suæ reuelauit scripturam.

Secundò, Diabolus videns tandem quòd non am-
plius suos errores & falsas ac impias de Deo & rebus
diuinis opiniones in animis hominum confirmare
posset, cò quod homines haberent sacram scripturā,
& eidem antè omnia credebant, & ad normā illius vi-
uebant: ideo sathan aliam viam tentauit decipiendi
homines, nempè per falsam allegationem scripturæ,
quam citabat, & per falsam interpretationem & in-
tellectū, falsam glossam &c, & dicebat per falsos Pro-
phetas, verbum Domini, verbum Domini, Hæc dicit
Dominus &c. qui erat Spiritus mendax in ore ipso-
rum. Vndè Dominus dicit in Hiere. Et prophetabant
in nomine meo mendaciter. Et sic postea excitauit he-
reticos varij generis homines fastuosos, qui æquè al-
legabant scripturam, sed docebant contraria Intel-
lectui Catholico scripturæ, & nec adhuc cessant. Cū
itaq; Sathan ita plurimū noceret Ecclesiæ Dei, Chri-
stus & Apostoli maximè orârunt Deum patrem pro
vnanimi & conformi intellectu fidei & scripturæ.

E E 5

Sic

2.

Hier. 27.

Sic Christus Ioan. 17. pro vnitate mentis, & Paulus Rom. 12. & 1. Corinth. 1. rogat propter nomen Domini nostri Iesu Christi, vt idem sapiamus omnes. & ad Philipp. 3. vt in eadem incedamus regula, &c. Grauiſſimum enim peccatum eſt ſchiſma ſeu diſſenſio, ita vt Apoſtolus ſectas ſeu ſchiſmata numerat inter peccata mortalia, Galat. 5. Sectæ regnum Dei nõ poſſidebunt. Ideò omni ſtudio & diligentia conati ſunt omnes Orthodoxi patres, vt idem ſaperet populus in re fidei atque Sacramentis: nam hæc vnitas placet Deo, diſſenſio autem & ſectæ placent Diabolo. Et quoniam Apoſtolus monet, ne omni ſpiritui credamus, primo. Ioan. quarto, ſed iubet probare Spiritus an ex Deo ſint: ideò ſancti patres in concilijs multis, vt nos certificarent de vero ac ſano intellectu ſcripturæ, ipſi ſegregarunt erronea & hæretica à Catholica veritate, & certas fidei regulas ac formas præſcripſerunt, quomodò agendum eſſet in ſcripturæ locis dubijs, quomodò exponendi & intelligendi. Vnde Paulus 2. Timo. 2. monet, vt ſollicitè curent rectè tractare verbum veritatis, & hanc formam & ſanum intellectum nobis imitandum propoſuerunt, & talem nobiliorem partem Eccleſiæ, quæ eſt congregatio præſulum & Doctorem in Concilijs, audire tenentur, quotquot non volunt in pernicioſos errores hæreticorum incidere. Non admodum peccat, qui priuatum aliquem Doctorem non audièrit, ſed qui eos audire contemnit, de quibus & de quorum ſucceſſoribus diuina vox clamat: Qui vos audit, me audit: qui vos contemnit me contemnit &c. Ille inquam grauiter peccat, & contemnit Chriſtum, & patrem eius qui eum miſit. Quicūq; ergo vult eſſe certus de vero ſcripturæ ſenſu, hoc quærat ab intellectu patrum & conciliorum: nam Eccleſiæ promiſſus eſt Spiritus S. Ioan. 14. ipſa Eccleſia eſt columna & baſis veritatis, & niſi vniuerſalem Eccleſiam audierimus,

non

non erit finis errorum ac dissensionum. Sint igitur tibi omnes hæretici suspecti. Nam ut Augustinus supra Ioan. ait, omnis hæreticus prædicat Christum qualem sibi fingit.

Tertio, quia certum est quod non omnia dogmata Pauli aliorumque Apostolorum & Euangelistarum literis commendata sunt, & quia Paulus iubet seruari traditiones non solum scriptas, sed etiam per sermonem ad illos factas, secundo Theff. secundo: & quoniam nec hodiè Spiritus sanctus, qui Ecclesiæ in perpetuum est datus, ociatur vel inefficax est, Ioan. 14. idè credit & tenet Ecclesia, etiam pleraque alia, quæ licet in Euangelistis vel in Moysæ scripta non sint, tamen reuelata siue per sermonem prædecessorum, vel per suggestionem Spiritus sancti, planè nobis esse obseruanda sicut secundum conditionem temporum & mores hominum videbantur quædam expedire, quædam vero minimè, sed ut omnia ordine fierent 1. Corinth 14. siue hoc sit in abstinentia carni-um, in modo administrandi sacramenta, in certis ferijs agendis, & alijs Ecclesiæ institutis & cæte. quæ credimus ex suggestionem Spiritus sancti ordinata per patres Ecclesiæ, quantumcunque oblatrent his Hæretici, quod talia in scriptura non habeantur. Præterea articulus ille, nihil esse tenendum in Ecclesia nisi quod expressum fuerit in scriptura, fuit fundamentum fere omnium Hæreticorum, ut Ariannorum, qui dicebant nusquam in scripturis inueniri homousion, Iconoclastarum de imaginibus Vualdensium de Purgatorio, Vuiclesitarum de Missa & Monachatu, Hussitarum de superioritate Papæ, Anabaptistarum de baptizandis infantibus &c. Sed quia ab apostolis proximisque eorum successoribus multa tradita & instituta, licet ab ijs non scripta sunt, ut testatur Damascenus quarto Senten. cap. 4. idè hic non consentit Hæreticis, sed potius ab il-

abil.

ab illis exigit & vrget tota Biblia, quorum auctori-
tati soli fidunt. nam multi libri notantur, qui in Bi-
blijs non sunt, sicut Paulus iubet Colof. vltim. lege-
re Epistolam suam ad Laodicenos. Sed illa nusquam
reperitur, item 2. Machab. vlt. allegatur liber sermo-
num dierum, & 2. Machab. 2. descriptiones Hiero-
commenta Neemiae prophetae. ibidem 5. libri Iasonis
Cyrenaei, item 2. Reg. 1. allegatur liber iustorum, & 3.
Reg. 4. fit mentio de descriptionibus bestiarum, arbor-
rum & herbarum, quas scripsit Salomon. item 2. Pa-
ralipom. liber Achiz Silonitis, & liber Nathan pro-
phetae &c. & Num. 21. allegatur liber bellorum Do-
mini. Hi libri omnes desiderantur, & tamen allegan-
tur. Vnde liquet non integra esse Biblia, & ideo inc-
ptum esse quod aduersarij dicunt, se nihil velle tene-
re aut credere nisi quod in Biblijs contineatur. Nos
verò Catholici credimus Ecclesiae, id est, patrib. no-
stris primoribus, dicente scriptura Deut. 31. Interro-
ga patres tuos, & dicent tibi: seniores tuos, & annun-
ciabunt tibi.

CAPVT XX.

ARGVMENTA.

1. *In quo debeat esse consensus maximè in Ec-
lesia.*
2. *Quòd dissimiles ritus ac caeremonia non pu-
gnant cum Euangelio.*
3. *Quomodo caeremonia & traditiones seruiunt
ministerio verbi & administrationi Sacra-
mentorum.*

1.

V Oniam Apostolus dicit 4. Eph. Vnus
Dominus, vna fides, vnum Baptisma,
ideò solliciti esse debemus conseruat
vnitatē Spiritus in vinculo pacis: qua-
re consensus & concordia potissimū ef-
se debet